

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 5 juli 2022
Beleid en Uitvoering - Uitvoering
Sociaal Domein

**14 2022_B&W_00531 Informatienota over Opvang Oekraïense vluchtelingen
én statushouders in Steenwijkerland**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester en voorzitter; de heer M. Smit, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; de heer M. de Graaf, Plaatsvervangend gemeentesecretaris

Samenvatting

Met deze informatienota informeren wij uw raad over de lokale ontwikkelingen rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen én de aanvullende opgave rondom de huisvesting van statushouders in Steenwijkerland.

We gaan hierbij kort in op de volgende onderwerpen:

Aanvullende opgave rondom huisvesting statushouders

Huisvesting Oekraïners

Werk en inkomen

Onderwijs

Zorg

Financiën

Informatienota

Inleiding

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne eind februari 2022 zijn miljoenen Oekraïense burgers op de vlucht geslagen voor het oorlogsgeweld. Een deel van deze vluchtelingen heeft een (tijdelijk) veilig onderdak gevonden in Steenwijkerland. In de afgelopen maanden hebben heel veel eigen medewerkers, medewerkers van andere organisaties en vrijwilligers keihard gewerkt om de opvang binnen Steenwijkerland goed te organiseren.

Daarnaast zorgt de instroom van vluchtelingen uit andere landen voor grote problemen bij het COA. Gemeenten krijgen in dat kader de opdracht om binnen 6 weken versneld huisvesting voor landelijk 7500 statushouders te organiseren.

(Versnelde) huisvesting Statushouders

De veiligheidsregio's is gevraagd de coördinatie op zich te nemen van de versnelde uitplaatsing van 7500 gereed zijnde statushouders naar tussenvoorzieningen (TuVo's) of (flexibele)huisvesting binnen 6 weken. Ook zal de Taakstelling voor het huisvesten van statushouders voor de tweede helft van 2022 naar alle waarschijnlijkheid fors worden opgehoogd ten opzichte van de huidige taakstelling van 13.500 landelijk.

Voor de regio IJsselland gaat het om 293 personen (van de 7.500). Als we dit terugrekenen naar de gemeente Steenwijkerland betekent dit een opgave voor versnelde huisvesting van 24 statushouders.

Binnen onze gemeentegrenzen zoeken we naar geschikte locaties waar we binnen afzienbare tijd een aantal units kunnen plaatsen. Deze units zijn een tussenvoorziening waarmee we onze bijdrage aan de versnelde uitstroom kunnen realiseren.

Versnelde opvang in reguliere (huur)huizen

Goed om te melden is dat we er, in goede samenwerking met de woningbouwcoöperaties, in geslaagd zijn om de taakstelling voor de eerste helft van 2022 te halen. Uit recente contacten met de woningbouwcoöperaties blijkt dat er op dit moment in de huidige (sociale) woningvoorraad geen ruimte zit om de extra 24 plekken op te vangen. Er is nauwelijks verloop. Het zal al een hele opgave worden om de reguliere verwachte taakstelling voor de tweede helft van 2022 in te kunnen vullen.

Huisvesting Oekraïners

Op dit moment vangen wij binnen de gemeente Steenwijkerland ongeveer 280 vluchtelingen op. Hiervan verblijven 160 in de zogenaamde Gemeentelijke opvang (GOO) en 120 vluchtelingen in de particuliere opvang (POO).

De gemeentelijke opvang bestaat op dit moment uit twee hotelaccommodaties (Fletcher, 70 vluchtelingen en Huis ten Wolde, 90 vluchtelingen). Daarnaast wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan het bewoonbaar maken van de voormalige Emmaschool in Steenwijk. Hier gaan vanaf 1 juli 2022 zeven gezinnen van 4 tot 5 personen in de leegstaande lokalen wonen.

Naast de gemeentelijke opvang, geven onze inwoners in Steenwijkerland 120 vluchtelingen in de Particuliere opvang onderdak.

Aanvullende opdracht

Maar we zijn er nog niet. De gezamenlijke veiligheidsregio's hebben de opdracht gekregen om landelijk nog een keer 25.000 extra opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen te organiseren. Voor onze gemeente betekent dit ongeveer **85 extra opvangplekken**. Binnen de gemeente zijn we daarom opnieuw op zoek naar passende locaties. Het vraagt veel creativiteit en energie om dit voor elkaar te boksen. Want er is geen pasklare oplossing. We houden u uiteraard van de ontwikkelingen op de hoogte.

Werk en inkomen

Inmiddels hebben een fors aantal van de Oekraïense vluchtelingen de weg naar de arbeidsmarkt gevonden. De medewerkers van het team uitvoering Sociaal domein hebben in de afgelopen maanden 96 Oekraïense vluchtelingen gesproken en ondersteund bij het zoeken naar werk. 48 van deze 96 personen hebben inmiddels een baan gevonden.

De sectoren waarin de Oekraïense vluchtelingen werken zijn divers; 35% in de horeca, 15 % in de schoonmaak, 10% in de tuinbouw, 10% in de technische industrie, 5% in het onderwijs en 25% in overige sectoren.

Voor diegenen die (nog) geen werk hebben keren we periodiek leefgeld uit.

Onderwijs

Basisonderwijs

Voor alle Oekraïense kinderen is basisonderwijs georganiseerd. Voor de kinderen die bij particulieren worden opgevangen geldt dat zij, verdeeld over de basisscholen in onze gemeente onderwijs ontvangen. De kinderen die in de gemeentelijke opvang verblijven krijgen een aangepast lesprogramma op de locatie Beatrixschool aangeboden. Het streven is om dit na de zomervakantie te blijven doen.

Voortgezet onderwijs

Op dit moment ontvangen de kinderen die naar het voortgezet onderwijs gaan les op Eekeringe en het RSG. Onze inzet voor deze groep is erop gericht dat zij na de schoolvakantie onderwijs gaan krijgen via het ISK onderwijs (Internationale Schakel Klas). Deze vorm van onderwijs is specifiek gericht op anderstaligen en sluit daarom beter aan bij de achtergrond van deze jongeren. Dit is in lijn met het landelijk beleid. In overleg met de onderwijsinstellingen zoeken we naar een locatie in Steenwijk waar we dit onderwijs aan kunnen bieden.

Zorg

Oekraïense vluchtelingen hebben recht op zorg vanuit:

- De gemeente op grond van de WMO, Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid;
- De zorgverzekeraars via de SOV, vanaf 1 augustus via de RMO (regeling medische zorg ontheemden) en;
- De Regeling Medische zorg Asielzoekers en voorzieningen uit de Wet Langdurige zorg.

Medische zorg

Daar waar bovenstaande regelingen niet voorzien in een vergoeding of compensatie zoeken we samen met de betrokken vluchteling en het maatschappelijk middenveld naar een praktische en passende oplossing.

Psychische zorg

Binnen de groep Oekraïners is sprake van psychische nood als gevolg van oorlogstrauma's. Wij huisvesten twee vluchtelingen die psycholoog zijn. Zij zijn gevraagd om de psychische begeleiding van de Oekraïense vluchtelingen op zich te nemen. Om dit te kunnen doen hebben ze een baan gekregen via een Nederlandse organisatie. Deze begeleiding werkt heel goed. Oekraïense vluchtelingen worden in hun eigen taal begeleid door landgenoten die hetzelfde meegemaakt hebben. De begeleiding van de psychologen zelf is in handen van de Nederlandse werkgever.

Financieel

Met onze informatienota van 24 maart 2022 informeerden wij u dat wij op dat moment nog niet exact wisten hoe en onder welke voorwaarden we door het rijk financieel gecompenseerd zouden worden. Deze duidelijkheid is er nu wel. Het rijk heeft op 3 juni 2022 de bekostigingsregeling "Opvang Ontheemden Oekraïne" gepubliceerd

Samengevat is de kern van de regeling dat gemeenten de volgende vier specifieke uitkeringen ontvangen:

1. Een normbedrag van minimaal € 100 per dag per gerealiseerde opvangplek voor verstrekkingen gedurende de gemeentelijke opvang op basis van artikel 6 Regeling opvang Ontheemden Oekraïne (normbedrag GOO). Het normbedrag is inclusief uitvoeringskosten. Dit normbedrag wordt indien nodig achteraf opwaarts bijgesteld op basis van een monitoronderzoek.
2. Een normbedrag per persoon waaraan een verstrekking is gedaan op basis artikel 12 Regeling opvang Ontheemden Oekraïne (normbedrag POO). Dit normbedrag is inclusief uitvoeringskosten. Het normbedrag bevat in ieder geval een vergoeding voor leefgeld €260 per maand en voor de wooncomponent €215 per maand voor een volwassene. Dit normbedrag wordt achteraf vastgesteld op basis van een monitoronderzoek.
3. Op aanvraag. Een specifieke uitkering voor transitiekosten voor opvang van ontheemden in de gemeentelijke opvang. Hieronder vallen de kosten die gemaakt worden voor het geschikt maken van locaties voor opvang.
4. Op declaratiebasis de werkelijke kosten van de opvangvoorziening indien het normbedrag GOO niet toereikend is om de werkelijke kosten van de opvangvoorziening te bekostigen en als de oorzaak daarvan ligt in de periode 1 maart 2022 tot en met 3 juni 2022 (publicatiedatum regeling) of komt door aangegane verplichtingen in die periode.

Voor onze Gemeentelijke opvang (GOO) is regel 4 van toepassing. Door de inzet van Hotels als opvanglocatie lopen de kosten op tot boven de 100 euro per opvangplek. De kosten van bijvoorbeeld de Emmaschool vallen weer mee omdat we het pand niet hoeven te huren. Voor ons is daarmee de monitoring én aanpassing van het normbedrag van belang. De overeenkomsten met Fletcher en Huis ten Wolde lopen op 1 november 2022 respectievelijk 1 december 2022 af en vanaf dat moment vallen deze opvanglocaties onder het regime van het normbedrag van 100 euro per dag per opvangplek.

Om een beeld te geven welke kosten uit het normbedrag gefinancierd moeten worden hebben we hieronder het overzicht opgenomen:

- Uitvoeren opvang - huurkosten
- Catering op locatie
- Energie

- Schoonmaak
- Beveiliging
- Inventaris (in de opvang)
- Overige exploitatiekosten
- Gebruikersexploitatiekosten
- Administratiekosten
- Tolkenkosten
- Eenmalige verstrekkingen
- Bankkosten
- Uitvoeringskosten ambtelijk apparaat
- Verstrekkingen - leefgeld (voor de gemeentelijke opvang)
- Verstrekkingen - educatieve en recreatieve activiteiten
- Verstrekkingen - WA-verzekering en buitengewone kosten

Kernboodschap

Met deze informatienota informeren wij u over de stand van zaken rondom de lokale opvang van de Oekraïense vluchtelingen én statushouders in Steenwijkerland.

Consequenties voor de gemeente

De opvang van Oekraïners in onze gemeente heeft een behoorlijke claim op de inzet van gemeentelijk medewerkers gelegd. Een eerste inventarisatie laat zien dat we tot en met mei 2022 ruim 3000 uur aan capaciteit hebben ingezet. Deze inzet raakt alle teams binnen de organisatie. Van medewerkers van het team vergunningverlening die ondersteunen bij de opvang van de vluchtelingen tot medewerkers burgerzaken waar de inschrijvingen in het BRP gedaan worden. Alle betrokken medewerkers hebben zich, vanaf het moment dat de opvang geregeld moest worden, met hart en ziel ingezet om dit goed geregeld te krijgen. Inmiddels is de hectiek van het eerste uur voorbij. En is er sprake van een project(structuur) waar alle onderwerpen rondom het thema opvang Oekraïners worden belegd, opgepakt en uitgewerkt.

Communicatie

We blijven inwoners, ondernemers, direct betrokkenen en de pers actief informeren over de ontwikkelingen rond dit onderwerp. Bij bijvoorbeeld de locatie Emmaschool hebben we de buurt een brief gestuurd en begin juni 2022 een inloopavond voor bewoners georganiseerd. Hier konden zij met hun vragen, opmerkingen en zorgen terecht.

Vervolg

Wij willen relevante onderwerpen met u blijven delen en zullen hiervoor gebruikmaken van o.a. informatienota's.

Corona

.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over Opvang Oekraïense vluchtelingen én statushouders in Steenwijkerland.